

Tutu e taxnūu San Pablu iñā ñá ñuú Efesu

*Taxnūu Pablu tutú iñā ña ntákuinti'xe i, ñá ntoo
ñuú Efesu*

¹ Xu'u é Pablú u ne, pustru íñā Jesúcristú u tsí kuan ò ntío Xuva kō é tēé tsiñu ña ko. Taxnūu ú tutú sā'a iñā ña ntáduku ntée Xuva kō, ña ntoo ñuú Efesu, ña ntákuinti'xe i Jesucristu.

² Xuva ko nī Tó'o ko Jesúcristú ne, na nāxnuu viko ña nto. Na tā'xi ña é kuntōo vá'a nto.

É vā'a é kata'xi Xuva ko kuēnta iñā Jesúcristu

³ Dōo ka'nu Xuva ko, dívi Uvā Tó'o ko Jesúcristu. Dōo tá'xi ña kō é un ntí'i nūu i é vā'a é tuví e dukún kān tsi kúdadíi o nī Cristu.

⁴ Tsí di'na dá tuví ñuxiví san ne, nākaxnúu Xuva ko ko kuénta iñá Cristu vata koo é na ntāntoo ña nima kó, vata koo é ña tuví ka kuétsi ko tē xee o nta'a ña.

⁵ Tsi dóo ntío ña kō ne, nté dí'na kaka'an ñá tsí ki'i ña kō é kuvi o i'xā ñá kuuenta iñā Jesúcristu, váta ò ntío ña.

⁶ Dukuān né, utén uten ntáka'an o tsi dóo ka'nu Xuva kō. Dōo vá'a o dé ña ni kō. Ñá ni dé víni ña da tá'xi ña ko I'xā ña, ña e dóo kuinima ña.

⁷ Nákakū ñá ko kuénta iñā I'xá ña, tsi éti ña niñi ña kuénta iñá ko. Dē ka'nu iní ña ni kō kuetsí kō, tsi dóo ntío ña kō.

⁸ Ñá te un sīn tsi kuínima Xúva ko kō ne, tā'xi ña é kütú've kō, é ki'in iní ko.

⁹ Tā'xi ña é kütuni ko nee iñá é ntio ña, nuu i é ña ni iní ò, vata ò ntío ña.

10 Sá'ā dé kuení Xuva kō é viī ña dá xēe ntúvi i. Natāká nuu ña é un ntí'i vāta koo é kodo nūú Cristú da nēé ka é īó e dukún kan ni da nēé ka é īó ñuxiví a.

11 É kudadii o nī Cristú ne, nākaxnúu Xuva ko ko ūun tsi nte dī'na vata koo é nī'i ko íña ña. Kuān o dé Xuva ko vatā o é vā'á o kuíni ña.

12 Kuān o dé ña vata koo é ntí'i, é dī'na ntí kuinti'xe ntí Cristú ne, vií ntí vata koo é kā'an ñá'a tsi dóo ka'nu Xuva kō.

13 Dīvī ntō dī, dá tekū nto tú'ūn é nuu é ntaā i, dá tekū nto nté koo nakáku nto ne, kuínti'xe nto Cristu. Kudadii nto ni ñā né, xntēé Xuva ko nto nā'a da tā'xi ña Espíritū Sántū é kunūu ña nima ntó vata õ tā'xi ña xu'u ña.

14 Ta'xi Xuva ko Ēspíritū Sántu vāta koo é kūtuni ko tsí vií ntí'xe ña vata õ tā'xi ña xu'u ña dá kūvi naki'i ña é un ntí'i nūu i é kāduku ntée ña. Kidáā ne, ka'an ñá'a tsi dóo ka'nu Xuva kō.

Kaikán Pablu nta'a Xuva kō é kuē'e ña é na kuki'in iní ña ntákuinti'xe i

15 Dukuān ne, da téku ko tsi dóo ntákuinti'xe nto Tó'o ko Jēsuú ne, tsi dóo ntákuiñima nto ta'an ko, ña ntákuinti'xe i Xuva kō ne,

16 ñá kaxtuvī mií u é nakué'e ú sintiá'vi nta'a Xuva ko kuēnta iña nto. Kanaka'ān kó nto dá kakā'an ntâ'ví u.

17 Kaikán u nta'a Uvā Tó'o ko Jesūcristú, dīvī Xuva kō, ña e dóo va'á san, te tā'xi ña é kūtú've vá'a nto iña ña, vata koo é kī'īn dīkī nto é kāka'an ña, vata koo é kīní va'a ntó ña.

18 Kaikán u nta'a Xuva ko te nāxi'í nuu ña nuu nto vata koo é kūtuni ntó nēé é nī'i nto é kāna ña nto. Te tā'xi ña é kūtuni nto tsí ña te nté kaa va'a, ña te nté kaa kuika nuu i iña Xuva ko é kaxé'e ña ñá'a é nakuido da'an ña.

19 Te tā'xi ña é kūtuni nto tsí ña te nté kaa ka'nu ña. Kakuvi vií ña é un ntí'i kuēnta iña kó, dívi ò e ntákuintil'xe ko ñā. Nañē'e ñá kō tsí kuvi vií ña ní é un ntí'i

20 dá nantōto ñá Cristú rkontuvi é xi'i ñá ne, xé'e ñá é kutuví ñá diñi kua'a ña e dukún kān.

21 Dií ka ka'nu Jesuu é da xoo ka ña tsíñu na'nu i, da xoo ka ña tsíñu i, da xoo ka ña ntadē kú've e dukún kan, da xoo ka ña ntadē kú've ñuxiví a, da xoo ka ña e dóo ka'nu, kuān te ntóo ña vevii, kuān te ntóo ña ntivi é kí'in o.

22 Ta'xi Xuva kō é kūvi vií Cristu ni é un ntí'i. Tā'xi ña é kūvi Cristu tó'o ña un ntí'i ntí'i nuu i é kāduku ntée ña ntákuintil'xe i san. Cristú ne, dívi ñá é kadē kú've ñá kuenta iña ña ntákuintil'xe i san.

23 Ña ntákuintil'xe i sán ne, vata ntáa kúñu Cristu ña. Kanuu mé'ñu kanuu dava ña ña ntákuintil'xe i sán ni da kaníi dū'va ñuxiví san.

2

Nakákú Xuva ko kō, tsi dóo kakuinima ñá kō

1 Ta'xi Xuva ko ntivi vā'á iña nto, dívi ntō é vata ntáa ña xi'i ntáa nto kídaa kuénta iña kuétsi ntō, dá vata kuintí'xe nto Cristu.

2 Dóo ncho vií nto kuétsi kídaā, dá ntíkin ntó vata xkoó ini ñá ñuxiví san. Dé ntaa nto é kā'an tó'o e ña vā'á san, ña é kadē kú've iña é ña vā'á é ntoo e dukún kān, dívī é kāka'an nté koo vií ña'a, ña é ña ncho kuintí'xe i Xuva kō.

3 Kuān o dé o, ûn ntí'i ntí'i o, kídaā. Éde o da mií é ntio kō. Dé ntaa o é kāka'án nima kíni ntáa kō, e ntadē kuení kō. Dukuān ne, kantio é ní'i ko é ntō'o ko e dóo ka'nu é kata'xi Xuva ko, ni ûn ntí'i ntí'i ka ña'a.

4 Ntá tsi un vā'a tsi ntúnta'ví ini Xuva ko kō, tsí ña te nté kaa kakuinima ñá kō ne,

⁵ ta'xi ña ntivi vā'á iñá ko kuenta iñá Cristú, kuān te kantío é ní'i ko doxi'i kuenta iñá kuétsi kō. Da mii tsī e dōo va'á Xuva kō é nakakū ñá kō.

⁶ Vata ó ntoto Tó'o ko Jesúcristú ne, kuan ó nántoto ña kó dí ne, ta'xi ña é kuntoo dadii o ni ñā e dukún kān, tsi kuínti'xe ko Jesúcristu.

⁷ Kuan ó dé ña vata koo é nañé'e ñá ña'a rkontuví ve tsí un vā'a tsi kakuinima ñá kō, tsi dōo vā'á ó de ña ni ko kuenta iñá Jesúcristu.

⁸ Da mii tsī e dōo va'á Xuva kō é nakakū ñá nto da kuínti'xe nto. Ña túvi née nuu i é vii mii nto é nākáku nto, ntá tsi doméni tá'xi Xuva kō é nākáku nto.

⁹ Ña kúvi vii o nee nuu i é nākáku ó, vata koo é ña vii ka'nu ó.

¹⁰ Tsí Xuva kō de kú've ñá kō vata koo é da ntántikin o Jesuú ne, vii ó é vā'á, vata ó ka'an Xúva kō nte dí'na é vii o.

É kuntōo vā'a o kuēnta iñá Cristu

¹¹ Dukuān né, naka'an ntō nte ntáa nto dí'na, dívi ntō é ña te ña Israee nto. Nták'a'an ñá Israee san iñá ntō “ñ'a'a, ña é ña ni té'nte kúñu é íxi i”, tsi ntántikin ña vata xkoó ini ña e ntaé'nté ña kúñu ña, kuān te mii tsi ñá é'nte ña.

¹² Kidáā ne, váta kini ntó Cristu. Tuku ña'a nto é ña Israee. Ña túvī nee iñá é intétu nto, ntē ña ni iní nto xoo é Xuva kō.

¹³ Ntá tsi vevií ne, kudadii nto ni Jesúcristu. Dívi ntō é ña ni kuvi ki'xi étsin nto Xuva kō kidaā né, ntoo ni'i nto ñā vevií, tsi étí Cristu níñi ña kuenta iñá nto.

¹⁴ Tá'xi Cristu é kuntōo vā'a ó, tsí idé ña é ntūdadii ña Israee san ní ña e ña te ña Israee san. É nākaán nuu ña mí'i kānti'u kidaā da ntánāa núu ña Israee san ní ña é ña te ña Israee san.

15 Dā xi'i ñá ne, nantí'i ñā leí san é kāka'an nté koo vii o, é kadē kû've íña ko. Uun tsi ña'a, ña é xēe, ntáda dadíi ña ntuvi ñá'a san, tsi ntákuinti'xe dadíi ña Xuva kō. Kuān o dé ña vata koo é kuntōo vá'a ña ni tā'an ña.

16 Dukuān né, dā xi'i ña ntíkā krusi kán ne, nantí'i ña du'xēn é édé ntuvi ñá'a san vata koo é kūvi ntuvá'a dadíi ña ni Xuva kō. É uun tsi ña'a kúvi ña ve.

17 Vé'xī Cristú ne, ka'an ña nté koo kuntōo vá'a nto, divi ntō é vata kiní nto Xuva ko, ni ñá'a san é ini ñá ña.

18 Kuenta iña ña kuvi kf'in etsin o nuu Xuva ko, tsi é ni'i ko Espíritu ña, ntuvi ò.

19 Dukuān ne, ñá te ñā tuku ñuú ka nto, ñá te ñā é doto tsi ntaíka ká nto, ntá tsi ña ñuú Xuva ko nto vē. Ña ví'i Xuva ko nto vē ne, dadíi xnto ni ñā e ntáduku ntée ña.

20 Vata kaa vi'i san ntáa nto, tsí odo nto nú etí vi'i san. Etí vi'lí sán ne, divi tū'un é nakuā'a pustrú san ní ña ka'án naa Xuva ko. Mii Jesúcristú ne, xuu é odo nūu diñi ntii vi'i san.

21 Xo'ò é kudadíi o nī Cristú ne, kuve ta'an o vāta ntáa ntiká nto'o é xí'lí ta'an va'a un ntíi ntíi diñi i, da nté ntuvi o xükún Xuva kō mí'i ña kakí'vi nté uun nuu i é kíni kaa.

22 Divi ntō dí, dá kudadíi nto nī Cristú ne, kuve ta'an nto nī ña ntákuinti'xe i san vata koo é kūvi nto xükún Xuva kō, tsí nuu Espíritu ñā nima nto.

3

Divi tsíñu Pablu é kā'an ña tú'un va'á san nī ña é ña te ña Israee

1 Dukuān ne, xu'u é Pablú u ne, nuu kutū ú kuenta iña Jesúcristu, vāta koo é divi ntō, ña é ña te ña Israee nto, ní'i ntō é vā'a.

² Á te īni nto tsi dóo vá'ā o dé Xuva ko ni kō da téé tsiñu ña ko é kā'án u tú'un ña ni ntō.

³ Tá'xi Xuva kō é kütuni ko é tuví xu'u íña ña, vatā o dé vá'a ú di'na é ña kué'e tsi tú'un é kāka'án u.

⁴ Dā nakua'a nto tú'un tsíkán ne, kütuni nto tsí iní u nuu i é tuví xu'u iñá Cristu.

⁵ Dá ntē vevií ne, ñá ni xé'é Xuva kō é kütuni ñá'a. Ntá tsi vevií ne, e xé'e Xuva ko kuénta iñá Espíritū Sántū san é kütuní pustrú san nī ña ntáka'án naa Xuva ko.

⁶ Sá'ā ne, nuu i é tuví xu'u kídaā: tsí ña é ña te ña Israeé ne, dadíi tsi ni'i ña iñá Xuva ko nī ña Israeé san, tsi e kúdadíi ña nī ña Israeé san kuenta iñá tú'un va'á san. Ní'i ña é xé'é Xuva ko xú'u ña dí dá kuintí'xe ña Cristu.

⁷ Téé tsiñu Xuva kō ko é kā'an ntódo u tú'un sa'a, tsi dóo vá'ā ó de ña nī kó ne, tā'xi ña kó ntii ña vata koo é kūvi vií u tsiñu sā'a.

⁸ Xu'u ne, dií ka dutsi kaa u é ña e dií ka dutsi kaa é kāduku ntée Xuva kō. Ntá tsi dóo vá'ā o dé Xuva kō, tsi tá'xi ña é kā'án u nī ña é ña te ña Israeé san tú'un va'á iñá Cristu é dií ka nuu á'vi é ntē ña ini o nté kaa.

⁹ Ta'xi Xuva kō, ña é de kū've é un ntí'í é īo, é kā'an ntódo ú vata koo é kīni un ntí'í ntí'í ña'a nté ó de kú've ña é koo nuu i sá'ā e xtúvi xu'u ña un tsi nte dá iñi ntu'u ñúxiví san.

¹⁰ Kuān o dé ña vata koo é kütuni un ntí'í ntí'í ña e ntádē kū've e dukún kan tsi dóo ini Xúva kō é un ntí'í nté koo vií ña dá kiní ña ña ntákuintí'xe i san.

¹¹ Un tsi nte dí'na kuān ó ncho vií ña kuenta iñá Tó'o ko Jesúcristu.

¹² Kuenta iñá Cristú ne, ini o tsí kuvi xee étsin ó nuu Xuva ko. Tsí te kuintí'xe ko ña ne, ñá kaū'ví ka ko ña.

¹³ Dukuān ne, kaka'án u ni nto tē ña nátívi iní nto é kuān ó kanto'o kó kuenta iñá nto. Tsí xu'u

kanto'o kó vata koo é nī'i nto é vā'a.

Kakuinimá Cristu nto

¹⁴ Dukuān né, kanchití ú nuu Xuva ko, dívi Uvā Tó'o ko Jesūcristu.

¹⁵ Uva ña iñā un ntíí ntíí tátá ña'a sán dí, kuān té ña ntoo e dukún kan, kuān té ña ntoo ñuxiví a.

¹⁶ Kaikán u te tā'xi ña é kunūu ntii nima ntó kuenta iñā Espíritu ña, tsí ña te nté kaa īo é vā'a iñā ña.

¹⁷ Kaikán u te kunūu Cristu nima ntó da ntákuinti'xe nto. Na tā'xi ña é kütú've vá'a nto nté koo kuinima kué'en nto,

¹⁸ vata koo é kütuni ntó, ni ûn ntíí ntíí ña ntáduku ntée Xuva kō, nté kaa nī'i, nté kaa kani, nté kaa kūnu, nté kaa dükun kaxee tá'an é kākuinima Xúva ko kō.

¹⁹ Kaikán u te kinī nto nté kaa ntio Cristu kó, kuān té ña kuvi kadá kuení kō tsi dóo kué'e, vata koo é kū'un tsitu kue'én nima ntó Xuva kō.

²⁰ Dóo ka'nu Xuva kō. Dóo īo ntii ña é kāde tsiñu ña nima kó ne, kuvi víi ña dií dií ka va'a é kaikan o, dií dií ka va'a é kadā kuení kō.

²¹ Te kā'an ñá'a tsi dóo ka'nu Xuva ko kuēnta iñā ña ntákuinti'xe i san, kuenta iñā Jesúcristu. Kuān koo ka'an ñá da ntántoo ká ña'a san ñuxiví a ne, ntii dañu ntūvi dí. Kuan tsi koo na kōo.

4

É uun tsi kúñu kúvi o kuēnta iñā Espíritu Sántu san

¹ Xu'u é nuu kútū ú kuenta iñā Xuva kó ne, kaikán u nta'a nto te vií ntó vatā ó ntio Xuva kō é víi ña e kána ña.

² Ñá víi ka'nu nto. Ñá ku kudūn nto ni ña'a. Na kütúi nto kuntētu nto. Na kütíi nto ni tā'an nto. Na kuīnima ntó ña.

3 Koo ntii ntō é ña xtuví mii ntō é uun tsi ntádē kuení nto vatā ó katá'xi Espíritū Sántū san dá ntoo vā'a nto.

4 Uun tsi kúñu nto, ni ûun tsi Espíritu ntō dí, vatā ó ió uun tsi nuu i é vā'a e ntantétu nto é nī'i ntó rkontuvi, nto'o é kána Xuva ko ntō.

5 Uun tsi Tó'o kō, uun tsi tú'un va'a é kuinti'xe ko, ni ûun tsi nuu i é kutsi ntute o.

6 Uun tsi Xuva ko, dívi Uva ko ûn ntíñ ntíñ o. Dívi ñā é odo nuú ñia é un ntíñ ntíñ o. Dívi ñā é nuu mé'ñu nuu dava ña ko ûn ntíñ ntíñ o.

7 Ntá tsi é un é un ò ne, é tā'xi Cristu ko nuu i é vā'a é vií ó, vatā o ntío ña.

8 Dukuān ne, kaka'an tú'un Xuva kō:

Da kūntáa ña e dukún kān ne,

ntēka ñá ña ñu'u kutū ne,

xé'e ña nuú i é vā'a é vií ña'a san,

ka'an.

9 ¿Nee iñá ntu kani tu'un é kaka'an é kūntáa ña? Ncho ka'an tsí di'ná naínu ña ñu'u a.

10 Ña e naínú san ne, dívi tsi ñā é kūntáa ña mí'í e dií ka dukun e dukún kān vata koo é kadā kú've ñá da kaníñ dū'va.

11 Tā'xi ña nuu i é vií o, é un é un o. Iō ñá ne, xé'e ña é vií ñá pustru. Iō ñá ne, xé'e ña é kā'an ñá naa Xuva ko. Iō ñá ne, xé'e ña é kā'an ntódo ña tú'un é nakáku ò. Iō ñá ne, xé'e ña é kadā kú've ñá ña ntákuinti'xe i sán ne, nakuā'a ña ña nchu'ún san di.

12 Kuān o dé ña vata koo é koo tú've ña ntáduku ntée ña é vií ñá tsíñu ña, vata koo é nakué'nu ña ña ntákuinti'xe i Cristú san

13 da nté dadíñ tsi kuinti'xe ko, dā nté dadíñ tsi ini vā'a o I'xá Xuva kō. Kidáā ne, kuka'xi nuu ò ne, kué'nu ò vata koo é un ntíñ é vií ó ne, vií o vatā o dé Cristu.

14 Ñá vīí ka o vatā ó de i'xá san é nuu nuu tsi ntánadama e ntádē kuení i. Ntántikin dá nēé ka nchu'un é xēe e ntánañē'e ña ntaéni nta'ví san, ña e dóo ntáde é kíni kaa.

15 Ntá tsi ka'an o é nuu é ntaā í ni ñā'a, tsi ntákuinima kó ña. Kidáā ne, kue'nu ká o un tsi dā nte xee tá'an o vii o vatā o dé Cristu. Dívi ñā né, odo nuū ñá iña ña ntákuinti'xe i sán vatā ó odo nuū díki ko iña kúñu kō.

16 Xo'ō ne, vata káa kúñu Cristu ntáa o, é dóo vá'ā ó xi'i ta'an é un ntíi ntíi ta'ví ī. Te ûn ntí'i tsi ta'ví ī dóo vá'ā ó ntáde tsiñu ne, dóo vá'ā ó kae'nu kaníi kúñu ña. Kuan koo na kuínima tá'an kō dí, un ntíi ntíi o e ntáduku ntée o Cristu.

Ntuvi xéé iña ko e tá'xi Cristu

17 Dukuān ne, kaka'án u ni nto vē, tsí ntio Xuva kō é vii nto sá'a. Ñá vīí ka nto vatā ó de ña'a, ña é ña ini Xúva kō. Dotō tsi ntáde ña é ntio nima kíni ntáa ña.

18 Ñinéé ini díki ña. Ña túvi ntuvi iña ña e tá'xi Xuva kō, tsí ña ntákutuni ña, tsi dóo ka'xi ini ña.

19 Ña ntákuka'an nuú ka ña é da mii tsí e ntáde ña é kíni kaa. Ñá tē nté kaa diní ña é vii ña é un ntíi ntíi nuu i é kíni ntáa san.

20 Ntá tsi dívi ntō ne, ñá tē dúkuan ó ni nakua'a nto íña Cristu,

21 tē nuu é ntaā i e téku nto é kāka'an ñá, tē nuu é ntaā i é dívi ña nakuā'a ña nto; tsí kaka'an ña é nuu é ntaā i.

22 Vatā ó kanatāva o doo dé'én san ne, kuan koo naxtūví xio nto é ntio nima kíni kaa nto, é da mii tsí e ntaéni nta'ví nto.

23 Kué'e ntō é ntavá'a Xuva kō nima ntó vata koo é vā'á tsi koo kadā kuení nto.

24 Nakunúu nto ntuvi vā'á iña nto é dē kû'vé Xuva ko iña ko vata koo é vīí o vátā ó de ña. Dívi ña

ne, kade ña é vā'á ni ñā'a sán ne, ña túvi nēe é kuētsí ña. Kuān koo vií o dī, tsí ntákuinti'xe kō é nuu é ntaā i.

²⁵ Dukuān ne, ñá kā'án ka nto dovéte. Ka'an nto é nuu é ntaā í ni tā'an nto, tsí uun tsí kúñū kúvi o ni ñā.

²⁶ Te kūdiin ntó ne, ntá tsí ña ku vií nto é kīni kaa. Ña na'a tsí kudīin ntó dī, na ntūka'nu iní nto di'na dá kuido nuu ngántii.

²⁷ Ntē ña ku xe'e nto é kā'an tó'ō e ña vā'ā san nté koo vií nto.

²⁸ Ña kadú'u sán ne, na xtuvī mii ña é kādu'u ña. Na kōo ntii ña kada tsíñu ña vata koo é nī'i ña é natsī'i ña iñā ña ntátaan nuú i san.

²⁹ Ñá kā'an kíni nto, ntá tsí ka'an ntó nēe é vā'á, nēe é kaxntīi é kuē'nú ta'an nto vatā ó kantio ña, vata koo é na nāxnuu viko ña ña'a, ña kateku í san.

³⁰ Ña ku vii nto nee iñā é kāde i é kuntā'xa iní Espíritu Xuva kō, tsí tá'xi Xuva kō Espíritū san vata koo é kūtuni ko tsí ntáduku ntée o Xuva ko tē xee ntúvi é naki'i kue'en ñá kō.

³¹ Xtuvī mii nto é dutsi kuiní nto, nī é kakudiin nto. Ñá ku nāa nūu ká nto. Ñá ku kāchu'u ntó. Ntē ña ka'an kíni nto iñā ta'an nto. Ñá ku vií nto nté uun nuu i é kīni kaa.

³² Ntá tsí vií nto é vā'á ni tā'an nto. Ntuntā'ví ini nto ñā ne, kada ka'nu iní nto ni ña vatā ó de ka'nu iní Xuva ko ni nto kuēnta iñá Cristu.

5

Nté koo é vā'á koo kuntoo i'xá Xuva kō

¹ Vií nto vatā ó de Xuva kō, tsí i'xá ña nto e dóo ntío ña nto.

² Utén utén kuinima ntó ta'an nto vatā o kuínimá Cristu ko dá xe'é ña ntuvi iñā ña kuenta iñā ko. Dívi

ñā e kúvi ña doméni e dóo va'a, é vata kaa uun diko e dóo vá'a ñe'e iña Xuva ko.

³ Dívi ntō e ntáduku ntée nto Cristú ne, ñá ku kā'an nto nté uun tú'un nuu i é kīni kaa e ntáde ña'a ni ñadí'i san, e ntáde ne'u iní ña ni ñā'a san.

⁴ Ñá ku kā'an nto tú'un dēntu. Ñá ku dotō tsí ka'an ntó, nté ña doto tsí xkunteé nto nuu i é ña vá'a, tsí ña te vá'a o é kuān koo víi o. Dií ka vá'ā ó te nākué'e o sintiá'vi nta'a Xuva kō.

⁵ Tsí ini vá'a nto tsí da xōó ka ña'a é kakidi ni'i ña ñadí'i é ña te ñadí'i míi ñā né, da xōó ka ña'a é kāde ña é kīni kaa, da xōó ka ña'a é kākune'u iní ña, é kānuu iní ña tuku nuu i é ña te Xuva kó ne, ñá ní'i ña é vā'a nta'a Xuva kō, nté ntā'a Cristu.

⁶ Ñá ku dā vá'a nto é kāni nta'ví ña'a san nto te dotō tsi ntáka'an ñá dovete, tsí kuenta iña i sá'ā ne, kué'e Xuva kō e dóo nto'o ña, da xōó ka ña'a é ña ncho kuintí'xe i ña.

⁷ Ñá ku kudadíi nto ni ña kuān ntáa san.

⁸ Dívi ntō né, vata te ñiné mi ntaíka nto kídaā, ntá tsi vevíi ne, é nāxi'i Xuva kō mi ntaíka nto. Vií nto vata tsí ó de ña'a, ña é kaíka mí kaxi'i nuu ñu'u.

⁹ Tsí ña é kānaxi'i nuu í ne, kade ña é vā'a. Kade ña é ntio Xuva kō. Kade ña é nuu é ntáa i.

¹⁰ Koo ntii nto vií ntó nee nuu i é dií ka va'a é vií ntó vatā o é ntio Xuva kō.

¹¹ Ñá ku dotō tsí kini nuu nto nuu i e ntáde ña e ntaíka mí ñiné, tsí ña kaidiá'vi. Ntá tsi nañe'ē ntó ña tsí ña te vá'a o ntáde ña.

¹² Tsi ntákuka'an nuu ko é kā'an o nuu i é ntáde xu'u ña.

¹³ Ntá tsi dā naxi'i nuu ñu'u san ne, ntii díto nuu i é iō xu'u, nte ntáa ntí'xe.

¹⁴ Tsí ña te nee iña é kuvi koo xu'u dá kaxi'i nuu ñu'u san. Dukuān ne, kaka'an ña:

Ntoton, divín é kakidin.

Nakuntítsin mé'ñū ña xi'í san ne,
Cristu naxi'í nuu ña nuu o,
ka'an ña.

¹⁵ Koto vá'a nto nté ò ntádē nto ve. Ñá vií ntó vatā
ó de ña tuntú san, ntá tsi vií nto vatā ó de ña e dóo
ki'in iní i.

¹⁶ Koo ntii nto kada tsiñu nto vi'a íó ka ntivi, tsi
dóo íó nuu i é kíni kaa ntuyi sā'a.

¹⁷ Dukuān ne, ñá vií ntó vatā ó de ña tuntú san,
ntá tsi kutuni nto nee é ntio Xuva kō é vií nto.

¹⁸ Ñá ku de ki'vi ntō tsí dukuān ne, ña kúvi kotō
kú've nto. Ntá tsi kué'e nto é kadā kû've Espíritū
sán nima nto.

¹⁹ Kata nto nchu'ún ni tā'an nto. Kata nto un ntíí
ntíí nuu i é kák'a'an tsi dóo ka'nu Xuva kō. Kaníí
nima ntó kata nto iña Xuva ko.

²⁰ Nguentúvi nakué'e nto sintiá'vi nta'a Xuva ko
iña é un ntíí da née ka nuu i kuenta iña Tó'o ko
Jesúcristu.

Vata tsi te ñavi'i kō ña ntákuinti'xe i san

²¹ Vií nto é ntio ta'an nto, tsi ntaíko ñu'u ntō
Cristu.

²² Divi nto, ñadí'i, vií nto vatā ó ntáka'an xíí nto,
vatā ó de nto ní Tó'o ko Jésuu.

²³ Tsi ntádē kû've ñatíí san iña ñadí'i ña, vatā ó
kade kû've Cristu iña ña ntákuinti'xe i ña. Divi ñā
né, kanakakū ñá un ntíí ntíí ña ntákuinti'xe i ña tsí
uun tsi kúñu kúvi ña ni ña.

²⁴ Vata o ntáde ntaa ña ntákuinti'xe i é kák'aán
Cristú ne, kuan koo na kāda ntaa ñadí'i san un ntíí
é kák'a'an xíí ña.

²⁵ Divi nto, ñatíí ne, na kuínima ntó ñadí'i ntó vatā
o kuínima Cristu ña kuínti'xe i ña. Tsí xe'é ña ntivi
iña ña doméni kuenta iña ña,

²⁶ vata koo é nákate ña kuétsi ña é nakutsi ntúte
ñá ña da kuínti'xe ña tú'un ña.

27 Kuān o dé ña vata koo é ntāda ña ña kuenta nta'a míi ñā, é vata kaa ñadí'i, ña e dóo vá'a kaa. Dōo vá'a ntí'xe ña vata kaa uun doo e dóo nuu a'ví san é ña tuvi mí'i ni xē'e, ña tuvi mí'i ntútsi'i, ntá tsi vá'a kue'en.

28 Du'vā ó kantio é kuinima ñatí san ñadí'i ñā, vatā ó kakuinima ña kúñu mii ñā. Te kakuinima ña ñadí'i ñā ne, kakuinima ña kúñu mii ñā dí.

29 Xoxó ñatíi é ña ntío kue'en ña kúñu mii ñā, ntá tsi kaxé'e ña é kā'xí ne, kade ña i kuenta. Kuān ó kade Cristu ni ña ntákuanti'xe i ña dí,

30 tsi ntáduku ntée ña ña. Xo'ō né, kuān o ntáduku ntée o kúñu Cristú dí. Tsí dadíi tsi kúñu kúvi o ni ñā.

31 Dukuān ne, kaka'an tú'un Xuva kō tsí xtuví mii ñatí san uva ña ni dí'i ñā vata koo é kutíni'i ña ñadí'i ña. Ntuvi ñā ne, uun tsi kúñu kúvi ña, ka'an.

32 Sá'a nūu i e dóo ka'nu, é ña ini o. Ntá tsi kaka'án u sá'a vata koo é kütuni nto nté o de Cristu ni ña ntákuanti'xe i ña.

33 Ntá tsi kuinima ntí'xe nto, é un é un nto, ñadí'i ntó vatā o ntákuinima nto kúñu mii ntō. Ñadí'i san ne, na kuiko ñu'u ña xíi ña dí.

6

1 Dívi nto, í'xá, kada ntaa nto e ntáka'an úva nto ni dí'i nto, vatā o é ntio Xuva kō. Tsi vá'a o é kuān koo vií nto.

2 Tsi tú'un é kuvi ñun é kāka'an é ní'i ko é vā'a te kāda ntaa o ne, kaka'an: "Kuiko ñu'u nto uva nto ni dí'i ntō,

3 vata koo é kuntōo vá'a nto, vata koo e dóo kani ntuví iña nto ñuxiví sa", ka'an.

4 Dívi ntō né, uvā, ña kú de nto é na kūdiin i'xá nto, tsí nakuē'nu vá'a nto i. Kué'e nto é ntō'o i te ña vá'a o ntáde ne, kué'e nto i ítsi nté koo kuntíkin Xúva kō.

5 Dívi ntō, ña ntáde tsiñu ne, kada ntaa nto e ntáka'an tó'o ntō, ñá ntoo ñuxiví sa. Kuiko ñu'u nto ñā. U'vī ntó ña. Kaníñ nima ntó vií nto tsiñu e ntáta'xí ña vata tsi te ntáde tsiñu nto iña Crístu.

6 Kada ntaa nto, ñá te da mii tsī da ntaíto ntáde ña nto, vata koo é kā'an ñá tsi dóo va'á nto, ntá tsi kada ntaa ntí'xe nto vatā ó de ña kade tsiñu iña Xuva ko. Kaníñ nima ntó vií nto vatā ó ntio Xuva ko.

7 Vií nto tsiñu nto níñ kue'én ini nto, vata tsi te iña Xuva ko ntáde tsiñu nto, ñá te da iña ña'a tsi.

8 Ini ntó tsi da xōó ka ña'a, te ña kade tsiñu ne, o tē tó'o tsiñu ne, ní'i ñā é vā'á nta'a Xuva ko kuénta iña i é vā'a é kāde ña.

9 Dívi ntō di, tó'o tsiñu, kuān koo vií nto ní ña ntáde tsiñu iña nto. Ñá ku kadā xení nto ni ñā, Naka'an ntō tsí io Tó'o nto ntuví ntó ña, ña é tuví e dukún kān né, dívi ñā ne, ñá kāde ña kuentá nee ña'a ò.

Nté koo nada'an ña ntákuinti'xe i sán nima ña

10 Kaka'án u sá'a ni nto vē. Ntii na kōo nima nto ve, tsi ntáduku ntée nto Tó'o kō. Tsi dóo ió ntii ñā é ta'xi ña kō.

11 Vata tsī ó kainúu sintadún san du'nu é kuvi káa ne, kuan tsī koo nakunúu nima nto Espíritu Xuva kō sán di, vata koo é ña kuvi vii Tó'ō e ña vā'ā san ní nima nto é ncho kani nta'ví nto.

12 Tsi ñá te ntánaa o ní ña é iō kúñu i ni xíkí i, tsi ntánāa o ni tatsin ña vā'ā e dóo ntii iní i, e ntáde kû've iña ña ntaíka mi dóo neé ñuxiví sa, ni tātsin é ña vā'a é ntaíko e dukún kān.

13 Dukuān ne, ki'i nto un ntíñ ntíñ nuu i é kāta'xi Xúva kō vata koo é kuvi vií nto nada'an ntō nima ntó te xēe ntúvi é kīni kaa san. Dá iō tu've vā'a nto ne, kutu kuntōo nto.

14 Dukuān ne, diin tsi kuntōo nto é nāki'ni kutu nto í'xi nto é nuu é ntaā í vatā o dé sntadún san ni ñii í'xi ña. Vii nto é vā'a vata koo é nada'an ntō nima ntó, vata tsī ó kanada'ān sntadún san nima ña é kaitavi núu ña du'nú káa san.

15 Vata tsī ó kaxio tú've dí'in nto e ntaxí'i nto ntí'xen nto ne, kuan kōo koo tú've nto é kika'an ntódo nto tú'un va'a san nté koo kūntoo vá'a ō.

16 Dií dií ka nuu á'vi ne, é kuintí'xe vá'a nto vata koo é nada'an ntō nima nto nuu i é kīni kaa é kanakuita ntée tó'ō e ña vá'a san ntó, vata tsī ó de sntadún san dá kakāta nteé ña le'e káa san vata koo é ña dúku ña ntuvē é kai'xí san.

17 Vata tsī o kaitávi díkí sntadún san ñii e'xín ña ne, kuan tsi koo nada'an nto díkí ntó dí é kuintí'xe ntō tsi é nakākú Xuva ko ntō. Kuní'i nto káa kāni iñá Espíritu dí, é díví tú'un Xuva kō.

18 Da nēé ka é vií ntó ne, ka'an ntá'vī ntó ni Xuva kō. Kákan nto nta'a ña da nēé ka nuu i é kā'an Espíritu ñā é kākan nto. Ntito koo kuntōo nto. Ntē ña ku nátivi iní nto. Utén utén ka'an ntó ni Xuva ko iñá é un ntíi ntíi ña ntáduku ntée ña.

19 Ka'an ntá'vī ntó kuenta iñá ko dí, na ta'xi Xuva ko tū'un nee iñá é kā'án u, vata koo é ña u'ví ko é kā'án u ni ñā'a iñá tú'un va'a san é iō xu'ú iñá ña.

20 Xuva ko taxnūu ña ko é kête xaa u tú'un ñā né, dukuān é nuu kutū ú vevii. Ka'an ntá'vī ntó vata koo é ña u'ví ko nté un siin é kā'án u tú'un ña, vatā ó ntio ña é kā'án u.

I'a ntí'i tutú san

21 Tiquicu, ení kō e dóo ntio ko, ña e dóo xntíi kó tsíñu Xuva kō né, ntaa ña ni ntō é un ntí'i iñá ko, vata koo é kūtuni nto nté o de ú ne, nee tsíñu kade ú ve.

22 Dukuān né, kataxnūu ú ña é kī'in ña mí ntoo
nto vata koo é kā'an ñá ni ntō nté o de ntí, vata koo
é na kí'i nima nto é viī ntó tsiñu Xuva kō.

23 Na ta'xi Xuva ko ni I'xā ñá, Tó'o ko Jesūcristu, é
kuntōo vá'a un ntií ntíi ta'an kō, é kuīnima tá'an ña,
é dií ka kuinti'xe ña.

24 Na naxnuu víko Xuva ko ûn ntií ntíi ña é ña
ni xtuví mii i e ntákuinima i Tó'o ko Jesūcristu kánii
nima i. Kuan tsī koo é kā'án u ni ntō.

Tū’ún xuva kō vatā ó ntáka’an ña ñuu Coatzospan

New Testament in Mixtec, Coatzospan (MX:miz:Mixtec, Coatzospan)

copyright © 2003 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixtec, Coatzospan

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixtec, Coatzospan

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
8f775598-56d9-56fd-966e-15e054d2f275